

MARINE PROTECTED AREAS OF CROATIA - THEIR SIZE, LEGAL STATUS AND DISTRIBUTION

MORSKA ZAVAROVANA OBMOČJA NA HRVAŠKEM - NJIHOVA VELIKOST, PRAVNI STATUS IN RAZŠIRJENOST

Marko PEĆAREVIĆ, Petra RODIĆ BARANOVIĆ, Ramona TOPIĆ, Irina ZUPAN,
Dijana ŽUPAN

ABSTRACT

In the light of the recognition of the scarcity of marine resources and their common nature, marine protected areas (MPAs) are increasingly coming into the frontline of nature conservation. Here we present the current state of MPAs in Croatia. While there are different types of MPAs, we only address in this poster the MPAs as defined by the Law on nature protection. We use GIS to analyze and show the current situation as well as historic trends (change in area and type) in MPA designation in the Croatian Adriatic.

Currently, only 19 marine sites, covering in total 1.5% of the territorial sea, are designated as protected areas (PAs) in one of the 9 national categories. All of these address only the near-shore ecosystems and no open waters. Most of them are protected in categories compatible to IUCN categories II (21,648ha) and V (27,385ha), while IUCN IV is covering 13,795ha. IUCN category III is represented only by point locations of negligible surface area. In 2007, the Croatian Government enacted the ecological network consisting of sites important for conservation of birds and sites important for conservation of other taxonomic groups and habitat types (in line with the EU Birds and Habitats Directives). The Croatian ecological network comprises 441 marine sites important for habitat types and species (total area of 392,921ha, out of which marine area covers 355,067ha or 11.4% of the territorial sea) and 9 marine sites important for conservation of birds (total area of 1,281,981ha, out of which marine area covers 1,002,252ha or 32.3% of the territorial sea). These sites mostly overlap with MPAs designated in one of the national PA categories and jointly cover 39% of the Croatian territorial sea.

Even though management plans for all large MPAs protected in one of the national PA categories are currently being developed, the management authorities still face serious challenges in MPA management mainly due to a lack of capacity and intersectoral cooperation.

IZVLEČEK

Ob očitnem prepoznavanju redkosti morskih virov in njihove skupne narave se v ospredje naravovarstva vse bolj prebijajo morska zavarovana območja. V tem članku predstavljamo trenutno stanje morskih zavarovanih območij na Hrvaškem. Čeprav obstajajo različna območja te vrste, pa ob tej priložnosti želimo opisati le tista, kot jih navaja hrvaški Zakon o varstvu narave. Za analizo in prikaz trenutnega stanja kot tudi zgodovinskih trendov (sprememb) v morskih zavarovanih območjih v hrvaškem Jadranu smo uporabili GIS (geografski informacijski sistem).

Trenutno na Hrvaškem obstaja le 19 morskih lokalitet, ki imajo so s kupno površino 1.5 % teritorialnega morja status zaščitenega območja (PA) v eni od devetih nacionalnih kategorij.

Vse zadevajo zgolj ekosisteme v bližini morskih obrežij in nobenih odprtih voda. V veliki večini so zavarovane v kategorijah, ki so združljive s kategorijama II (21.648 ha) in V (27.385 ha) IUCN (Mednarodne unije za ohranjanje narave), medtem ko kategorija IV pokriva 13.795 ha. Kategorija III je

zastopana s točkovnimi lokacijami z zanemarljivo majhno površino. Leta 2007 je hrvaška vlada osnovala ekološko omrežje, ki zajema lokalitete, pomembne za zaščito ptic, in lokalitete, pomembne za zaščito drugih taksonomskih skupin in habitatnih tipov (v skladu z direktivami EU o varstvu ptic in habitatov). Hrvaško ekološko omrežje obsega 441 morskih lokalitet, pomembnih za habitatne tipe in vrste (s skupno površino 392.921 ha, od katerih morsko območje pokriva 355.067 ha ali 11.4 % teritorialnega morja), in 9 morskih lokalitet, pomembnih za varstvo ptic (s skupno površino 1.281.981 ha, od katerih morsko območje pokriva 1.002.252 ha ali 32.3 % teritorialnega morja). Te lokalitete se večinoma prekrivajo z morskimi zavarovanimi območji, ki so označena v eni izmed nacionalnih kategorij PA in skupaj pokrivajo 39 % hrvaškega teritorialnega morja.

Kljub dejstvu, da so v pripravi upravljalški načrti za vsa večja morska zavarovana območja v eni izmed nacionalnih kategorij zaščitenih območij, se upravljalске oblasti zaradi pomanjkanja kapacitet in medresorskega sodelovanja še vedno spopadajo z resnimi izzivi na področju upravljanja morskih zavarovanih območij.

Marko PEĆAREVIĆ, Petra RODIĆ BARANOVIĆ, Ramona TOPIĆ, Irina ZUPAN
and Dijana ŽUPAN
State Institute for Nature Protection,
Trg Mažuranića 5,
10000 Zagreb, Croatia
marko.pecarevic@dzzp.hr